

2018 IDEOITA NETTISIVUILLE

YMPÄRISTÖ

Tutustuimme ympäristöön (ja samalla yhteisöön) kuvasuunnistuksen avulla. Päiväkotimme lähetyksillä on vanha verkatehdas (nykyisin asuintoimisto). Tehtaan ympäristöstä oli otettu kuvia ja kuvien perusteella lapset suunnistivat aina seuraavaan kohteeseen. Kun oikea paikka löytyi, katsoimme vanhan kuvan, joka oli otettu samasta paikasta kuin missä seisomme tai tehtaasta sisältä. Samalla myös juttelimme entisajasta ja tutkimme tehtaan työntekijöiden asuja/välineitä jne. Mietimme myös, miksi vanhat kuvat olivat mustavalkoisia ja otimme uusia kuvia samoista paikoista, nyt värillisinä. Päiväkodissa vielä muutimme värilliset kuvat mustavalkoiksi. Ennen kuin kävelimme takaisin päiväkodille, tutkimme tehtaan ympäristön karttaa ja mietimme, missä kohdassa kartalla seisomme. Retkeen sisältyi siis paljon vasun eri teemoja.

KASVU

Liikunnan lisääminen, rohkeuden kerääminen, omien taitojen testaaminen., , Tavoite näihin lähti ryhmän mielenkiinnon kohteista ja vasun tavoitteista. Tuolloin 3-vuotiaat lapset olivat kovin kiinnostuneita siitä, miten painavia asioita ihminen voisi nostaa. Miehen painonnostoon käytettävä paino oli jäänyt lattialle ja halusivat sitä kokeilla. Painoa tuolla oli yli 40kg. Ajattelin heti, miksen antaisi lasten kokeilla, vaaraahan siitä ei voi syntyä. Tyypillinen kasvattajan ajattelutapa, onko siitä vaaraa vai ei.. Lapset innostuivat syksyn aikana nostelemaan milloin mitään tavaroita, leluja ja myöhemmin jopa toisiaan. Tämä tapahtuma sai miut pysähtymään ja miettimään, mitä voisin tehdä omalle asenteelleni, jotta lapset saisivat vapaasti kokeilla ja kokea liikunnan tuomaa iloa ja haastettakin. , , Tein radikaalin muutoksen omaan sanastooni. Vaihdoin sanan varovasti, sanaksi taitava. Ole taitava. Muista olla taitava. , , Lasten kasvaessa vauhti tietenkin kiihtyy. Päätin, että opettelemme yhdessä lasten kanssa miettimään toimintatapoja ja -paikkoja. Talvella lapset halusivat juosta jäistä ja jyrkkää pulkkamäkeä alaspäin. Miehen tietysti näin heti riskit mielessäni: nenäverenvuotoa ja kasvot ruhjeilla. Pysähdyimme lasten kanssa pohtimaan, mistä kohdasta kannattaa juosta. Yritin olla juttelussa mahdollisimman vähän johdattelua. Lapset päätyivät yhteistuumin siihen, ettei jäisestä kohdasta kannata juosta alas, mutta vierestä voisi mennä turvallisemmin, koska siinä on pehmeää lunta. Tästä sain aasinsillan kertoa kitkasta lapsille lyhyesti. , , Tämän tapahtuman jälkeen aloimme ensin kartoittaa toimintapaikkaa yhdessä lasten kanssa. Voiko penkiltä hypätä alas jos legot ovat alla? Voiko metsän puuhun kiivetä turvallisesti, onko se tarpeeksi vahva puu? Entä miten korkealle saa puolapuilla kiivetä?, Jos se siusta tuntuu hyvälle ajatukselle niin kokeile, muista olla taitava., , Pari vuotta on nyt näin toimittu. Ja näen lapsissa muutoksen. Ovat rohkeampia kokeilemaan. Lapset tietysti vertailevat taitojaan ja kannattelevat toisiaan opettamallaan lauseella: "Jokainen tekee niinkun uskaltaa ja osaa." Tämä lause tarjoaa mahdollisuuden kokeille omat taidot arvioiden, toisten taitoja lyttämättä. , , Havainnointini perusteella 3-4-vuotias alkaa olla tarpeeksi vanha arvioimaan omia taitojaan ja kykyjään. Lapset kokeilevat sen mitä uskaltavat. On pudottu, kaaduttu ja kolhittu erinäisiä paikkoja. Mutta ilman epäonnistumisia tämä homma ei toimisikaan. Annetaan lasten epäonnistua ja yrittää. Puutun asiaan vasta, jos toiminta on OIKEASTI vaarallista. Miulle se tarkoittaa sitä, että toiminnasta voi syntyä pitkäaikaisia, hoitoa vaativia vammoja (aivovammat, tikkausta vaativat, murtumat, nyrjähdykset jne). Ja niitä ei ole tapahtunut lainkaan, olen siis onnistunut tavoitteessani ja pyrin jatkossakin toteuttamaan sitä lapsiryhmän ehdoilla, lapsille sopivaksi. , , Ja kaiken tämän mahdollisti miun asenteen ja sanojen uudelleen miettiminen.

Lapinlahdella perhepäivähoitajille on perustettu liikuntatila, jossa he voivat käydä lasten kanssa liikkumassa ja jumppaamassa. Tilassa on puolapuut, trampoliini, jumppapalloja, potkulauta, palloja, mahalautoja, tasapainolauta jne. Liikuntatilaan jaetaan vakiovuorot syksyisin ja niiden lisäksi vuoroja voi varata kalenterista tarpeen mukaan. Samaan yhteyteen perustettiin liikuntavälinelainaamo, johon hankittiin erilaisia liikuntavälineitä. Hoitajat voivat käyttää välineitä liikuntatilassa tai lainata kotiin. Lainaamossa on liikuntavälineiden lisäksi painotuotteita, pelejä, kirjoja, lorukortteja ym. Näin taataan tasa-arvoisia liikuntamahdollisuuksia kaikille varhaiskasvatuksen piirissä oleville lapsille.

YHTEISÖ

SATAJUOKSU, , Pihassa penkillä on 10 kpl kymmenen kananmunan kenoja. Jokaisen kennon kannessa on luku 10, 20,30 jne. Lapset juoksevat esim. talon ympäri ja joka kierroksen jälkeen jokainen juossut lapsi laittaa kennoon kiven, kävyn tms. Kun kymmenen täyttyy kenno suljetaan ja jatketaan seuraavaan kennoon keräilyä. Saadaanko ulkoilun/ päivän aikana SATA täyteen?!, Vaihtelumahdollisuuksia paljon: kierrokset kepparilla, ratin kanssa, kävellen, hyppien, huoltajan selässä vanhempainillassa jne. , Joku hauska palkkio, kun SATA on täynnä! Esim. aikuiset keinuttavat matossa, työntävät kärryillä yms. TUHANNESTAHAN voisi tehdä vaikka pienen retken!

Vanhempien toivomat ja hyvin suosituiksi osoittautuneet (osallistumisprosentti aina lähellä sataa) koko perheen yhteiset iltapäivätapaamiset (klo.15.30- 17.00) säännöllisesti kerran kuukaudessa. Esim.erilaiset talkootyöt. Olemme esimerkiksi haravoineet, istuttaneet puutarhaa, tehneet polttopuita sekä erilaisia rakennelmia pihalle. Sekä vierailleet teatterissa, Ruissalossa ja Tuorlassa. Olemme käyneet myös metsäretkillä. Olemme myös paistaneet kodassa mm. tikkupullia. Yhdessä vietämme esim. äitien- ja isänpäivät eri teemoilla. Mukaanlukien joulu- ja kevättapahtumat luonnossa. Yhteisissä tapahtumissa perheet tutustuvat toisiinsa ja verkostoituvat, joka mm.koulun ja harrastusten aloittamista. Lämminhenkinen ja rento yhdessäolo koko perheen kesken lisää yhteisöllisyyttä erinomaisesti ja lisää yhteenkuuluvuuden tunnetta. Näin kaikki tuntevat lopulta kaikki!

KAUPUNKILEIKKI, Tutustuimme 2015 Hyvinkään Puolimatkan koulun esi- ja alkuopetuksen toimintaan, joka pohjautuu Pentti Hakkaraisen leikkipedagogiikkaan. Tutustumiskäynnin jälkeen Tarvasmäen henkilökunta lähti rakentamaan siitä omanlaista työmenetelmäänsä esi- ja alkuopetuksen yhteistyölle., , Työtapa yhdistää eheyttävän toimintatavan mukaisesti erilaisia oppimisen sisältöjä ja laaja-alaisen osaamisen kokonaisuuksia sekä eri-ikäisiä lapsia että aikuisia. Tarvasmäessä kaupunkileikkiä toteutetaan pitkäkestoisena projektioppimisen muotona nyt kolmatta vuotta. Kaupunkileikin perusidean voisi tiivistää seuraavasti: projektissa rakennetaan esi- ja 1.-2. luokkalaisten sujuvassa yhteistyössä syyslukukauden aikana kaupunki sisätiloihin, jota käytetään yhteisöllisenä leikki- ja oppimisympäristönä kevätlukukausi. Kaupungissa lapset ja aikuiset ovat roolissaan, joka on luotu draamaleikkien avulla., , "Me luotiin kaupunkileikistä omanlainen malli, työmenetelmä, joka koko aja kehittyy erehdyksen ja onnistumisien kautta. Tärkeää on, että lapset itse suunnittelevat toiminnan, yhdessä sovitaan ja toteutetaan sekä sitoudutaan.", , Katsokaa video alla olevasta osoitteesta!, , <https://www.youtube.com/watch?v=FkDMW6D1Qqw>

ILMAISU

Työskentelemme esiopetusryhmässä ja käytämme draamakasvatusta työmenetelmänä. Draamakasvatuksessa toteutuvat kaikki VASUn periaatteet kuten toiminnallisuus, osallisuus, tavoitteellisuus, kokemuksellisuus, yhteisöllisyys ja leikillisuus. Mielestämme esiopetusvuoden tärkein tavoite on vahvistaa lapsen myönteistä minäkuva ja tarjota lapselle positiivisia oppimisen kokemuksia itsestään., Viime vuonna esiopetusvuoden alkaessa huomasimme, että ryhmässä oli lapsia, joille esillä oleminen ja jopa omalla vuorolla puhuminen oli jännittävää. Kerran draamatyöskentelyn päätteeksi lapset ehdottivat tanssimista ja toivebiisien soittamista. Tästä syntyi perjantaitanssit. Perjantaitansseissa soitettiin lasten lempibiisejä, irroteltiin, hassuteltiin, vapauduttiin ja aikuiset olivat mukana tanssimassa. Kaikki tanssityylit olivat sallittuja, ilmapiiri oli innostunut. Vähitellen toiminta jalostui. Otettiin käyttöön punaisen maton tanssi, jossa sai halutessaan käydä näyttämässä oman muuvinsa muiden kannustaessa. Tämä osio oli lapsille merkityksellinen, koska he kokivat tanssin yhteiseksi ja voimaannuttavaksi. Perjantaitanssit oli yhteinen leikki, jossa aikuiset olivat mukana. Lapset halusivat näyttää tämän myös vanhemmilleen joulujuhlissa improvisoiden. Joulujuhlissa jokainen lapsi kävi tanssimassa yksin punaisella matolla. Lisäksi perjantaitansseissa kehitettiin tunnelmaisua mm. kiukkutanssin avulla., Meille aikuisille konkretisoitui jälleen kerran se, että miten tärkeää on hyväksyä erilaiset tavat osallistua toimintaan. Lapselle, jonka tanssi on fyysisesti pientä ja hienovaraista, voi tunnekokemus olla valtavan merkittävä ja hän saattaa kokea olevansa aktiivisesti osallinen tilanteessa. Se, miltä osallistuminen näyttää, ei välttämättä ole ainoa totuus. Lapset havaitsivat itsessään oppimista, kun muistelivat, miten tanssit sujuivat syksyn alussa. Myös vanhemmat antoivat palautetta lasten innostuneina kertomista asioista., Perjantaitanssien avulla saimme esiopetusvuoden tavoitteiden toteutumisen näkyväksi ja se välittyi myös vanhemmille. Sekä lapset että vanhemmat ymmärsivät, miksi perjantaisin oli tanssittu koko vuoden ajan. Lapset löysivät ilmaisuuden ilon ja uuden tavan ilmaista itseään tanssin avulla. Kannustavan ja rohkaisevan, sallivan ja osallistavan yhteisen flow'n löytyminen oli koko jutun paras anti.

Mitä pidät päiväkodista? -peli, Tyyppi: lapsen kuulemisen menetelmä, Käyttötarkoitus: lapsen näkemyksen selvittäminen esim. varhaiskasvatussuunnitelmaa laadittaessa, , Lisätietoja:

http://www.hameenlinna.fi/pages/37534028/mita_pidat_paivakodista_MW.pdf

<https://www.youtube.com/watch?v=YTOIP3txUMg>

<http://www.hameenlinna.fi/Palvelut/Perheiden-palvelut/paivahoito/Hameenlinnan-uusi-varhaiskasvatussuunnitelma/Uusi-VASU-Hameenlinnassa/Tiedotteet---Uusi-VASU/Tavoitteena-on-etta-lapsi-voittaa--lapsen-kuulemisen-peli/>

Työskentelen S2 lastentarhanopettajana ja haluan osallistaa kaikkia vanhempia, etenkin maahanmuuttaja perheitä. Ideani on, että jokainen lapsi kuvaa/esittelee itseään ja perhettään videon/kuvien avulla. Nämä tallennetaan lapsen sähköiseen portfolioon, (meillä käytössä pedanet) joka sitten katsotaan yhdessä päiväkodissa muiden lasten kanssa. Näin ollen tämäkin lapsi, jolla ei ole kenties yhteistä kieltä tulee osalliseksi ja muut lapset pystyvät samaistumaan toisen lapsen asemaan

KIELI

Janakkalan varhaiskasvatuksen osallisuuden kriteerit, Kuntavasuun on kirjattu osallisuuden kriteerit. Niistä on myös tehty video. Osallisuuden kriteereistä on tehty varhaiskasvatukseen myös arviointilomake., Osallisuuden kriteerit liittyvät kaikkiin vasun teemoihin ja arvoihin sekä laaja-alaiseen osaamiseen (osallistuminen ja vaikuttaminen, ajattelu ja oppiminen, itsestä huolehtiminen ja arjen taidot)